



## LATVIJAS REPUBLIKAS SAEIMA

PARLAMENTĀRĀS IZMEKLĒŠANAS KOMISIJA

PAR LATVIJAS VALSTS RĪCĪBU, IZVĒRTĒJOT 2013. GADA 21. NOVEMBRĪ ZOLITŪDĒ NOTIKUŠĀS TRAĢĒDIJAS CĒLOŅUS, UN TURPMĀKAJĀM DARBĪBĀM, KAS VEIKTAS NORMATĪVO AKTU UN VALSTS PĀRVALDES UN PAŠVALDĪBU DARBĪBAS SAKĀRTOŠANĀ, LAI NEPIEĻAUTU LĪDZĪGU TRAĢĒDIJU ATKĀRTOŠANOS, KĀ ARĪ PAR DARBĪBĀM MINĒTĀS TRAĢĒDIJAS SEKU NOVĒRŠANĀ

Reģistrācijas nr. LV 900 000 283 00 • Jēkaba iela 11, Rīga, LV-1811  
Tālrunis: 6708 7459 • Fakss: 6708 7100 • E-pasts: saeima@saeima.lv

Rīgā, 2015.gada 08.maijā

Nr. 233.9/18 - 88 - 12/15

Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta  
direktoram A. Ploriņa kungam

Par informācijas sniegšanu

Zolitūdes traģēdijas parlamentārās izmeklēšanas komisijas 27.04.2015. sēdē tika skatīts jautājums par Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta (turpmāk tekstā NMPD) kapacitāti nodrošināt neatliekamo medicīnisko palīdzību ārkārtas situācijās un katastrofās. Pēc šīs sēdes komisijas locekļiem un tās piesaistītajiem ekspertiem radās daudzi un būtiski papildus jautājumi, uz kuriem komisija lūdz sagatavot atbildes rakstiski līdz 20.05.2015.:

1. Vai Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests pēc Zolitūdes traģēdijas un šogad ir iesniedzis Veselības ministrijai priekšlikumus: Valsts civilās aizsardzības plāna, Valsts Katastrofu medicīnas plāna, Katastrofu medicīnas sistēmas organizēšanas noteikumos un cita normatīvā regulējuma un likumdošanas precizēšanai? Ja jā, kādus (atbildei, lūdzam, pievienot Veselības ministrijai nosūtīto priekšlikumu vēstules kopijas)?
2. Ņemot vērā dienesta gūto pieredzi Zolitūdes traģēdijas seku likvidācijas laikā un dienesta veikto darbību medicīniskās palīdzības nodrošināšanā, lūdzam, Jūs sniegt informāciju par konstatētajām nepilnībām un secinājumiem (personāla un vadības sagatavotībā, notikuma pārvaldībā, starpresoru koordinācijā, psiholoģiskā atbalsta nodrošināšanā u.c.), kas attiecas uz NMPD kompetenci, kā iestādi, kas ir valsts katastrofu medicīnas sistēmas vadītājs un koordinētājs, un kā iestādi, kas turpmāk var veicināt gatavības paaugstināšanu un visu līmeņu pārvaldības un koordinēšanas uzlabošanu dienestā un valstī līdzīgu katastrofu gadījumos. Atbildei, lūdzam, pievienot gan Rīgas reģionālā centra, gan NMPD dalības seku likvidācijā rīcības izvērtēšanas protokolus ar secinājumiem un priekšlikumiem, kā arī tam sekojošo NMPD rīcības izvērtējumu un priekšlikumus reaģēšanas pilnveidošanai, ko esiet iesnieguši Valsts operatīvajai medicīniskajai komisijai un citām institūcijām.
3. Kādi iekšējie normatīvie akti dienestā reglamentēja pacientu privātās dzīves un fizisko personu datu aizsardzību 2013. gada novembrī, kad notika Zolitūdes traģēdija? Kādā kārtībā bija jālemj jautājums par pacientu privātās dzīves

- aizsardzību katastrofu gadījumos un, kādi kritēriji bija jāievēro, lai nodrošinātu cietušo tuvinieku tiesības un sabiedrības locekļu tiesības savlaicīgi uzzināt par katastrofas upuriem? Lūdzam atbildei pievienot normatīvo aktu/dokumentu kopijas.
4. Kuras personas un saskaņā ar kādiem kritērijiem lēma par privātās dzīves aizsardzību, tuvinieku un sabiedrības savlaicīgas informēšanu vai neinformēšanu, Zolitūdē notikušās traģēdijas gadījumā? Kādi dokumenti to apliecina? Kas un kādā programmatūrā NMPD veidoja apkopotās informācijas failus par cietušajiem? Kā šī informācija bija marķēta, šifrēta un aizsargāta (ar parolēm vai citiem programmatiskiem līdzekļiem)? Kāds informācijas klasifikācijas līmenis tika piešķirts šai informācijai? Kas par to bija atbildīgs un kas to kontrolēja? Kā tika nodrošināta parolu piešķiršana lietotājiem un sekojošā informācijas par cietušajiem lietotāju identifikācija?
  5. Lūdzam detalizēti raksturot to, kā NMPD identificēja informācijas pieprasītājus (zvanītājus), kuri zvanīja uz izveidotajiem informatīvajiem telefoniem (67337813 un 25617442) un kuriem telefoniski tika sniegta informācija par cietušajiem un bojāgājušajiem. Ņemot vērā publiski izskanējušo informāciju par grūtībām sazvanīt šos telefonus, lūdzam sniegt precizētu informāciju par kopējo NMPD sazvanījušo interesentu skaitu, laika posmā no plkst. 18.00 līdz glābšanas darbu beigām (vēlams pa 3-6 stundu periodiem).
  6. Lūdzam detalizēti raksturot kas, kā, un kādā apjomā, informēja notikuma pārvaldībā un psiholoģiskā atbalsta sniegšanā iesaistītos speciālistus un brīvprātīgos par cietušajiem, bojāgājušajiem un viņu tuviniekiem notikuma vietā un citur? Kāda NMPD amatpersona koordinēja psiholoģiskā atbalsta vajadzības, palīdzības sniegšanu un tās uzskaiti notikuma vietā un dienestā?
  7. Kāds iekšējais normatīvais akts reglamentē pacientu privātās dzīves un fizisko personu datu aizsardzību un publicēšanu katastrofās un ārkārtas situācijās šobrīd? Kāda kārtība ir noteikta NMPD šobrīd, lai par labu sabiedrības interesēm tiktu lemts jautājums par pacientu privātās dzīves aizsardzību un personas datu publiskošanu katastrofu un ārkārtas sabiedrības veselības situāciju gadījumos un kādi kritēriji tiktu ievēroti, lai nodrošinātu cietušo tuvinieku tiesības un sabiedrības locekļu tiesības operatīvi uzzināt informāciju? Lūdzam pievienot normatīvā akta/dokumentu kopijas.
  8. Zolitūdes traģēdijas parlamentārās izmeklēšanas komisijas rīcībā ir nonākusi informācija, ka NMPD Neatliekamās medicīniskās palīdzības automašīnās un ārpus tām filmē pacientus. Lūdzam iesniegt normatīvos dokumentus, kas pieļauj dienestam veikt šādu iejaukšanos pacienta privātajā dzīvē. Lūdzam dienestu sniegt paskaidrojumus par pacienta privātās dzīves aizskārums ikdienā tiesisko mērķi, samērīguma principa ievērošanu šajā gadījumā, pacienta un iedzīvotāju notikuma vietā tiesību īstenošanas iespējām saistībā ar filmēšanu, pieejamiem tiesību aizsardzības līdzekļiem.
  9. Zolitūdes traģēdijas parlamentārās izmeklēšanas komisijas sēdē NMPD pārstāve minēja Eiropas Savienības vadlīnijas, kuras tiek ievērotas neatliekamās medicīniskās palīdzības sniegšanai Latvijā. Lūdzam iesniegt parlamentārās izmeklēšanas komisijai šīs vadlīnijas.
  10. Tāpat dienesta pārstāve informēja par neilgi pirms Zolitūdes traģēdijas notikušajām mācībām „Dzīvības cena”, kurās būtiski tika pilnveidota brigāžu personāla profesionalitāte rīcībai lielās katastrofās. Lūdzam informēt (iesniegt mācību uzdevumu), kādas pašvaldību civilās aizsardzības un ārkārtas situāciju ar daudziem cietušajiem pārvaldības funkcijas tika atstrādātas Latvijas ārstu biedrības rīkotajās

mācībās “Dzīvības cena” jeb “Pretium Vitae 2013” (16.09.2013.-18.09.2013.), Rīgā?

11. Vai šo mācību ietvaros notikuma vietā, papildus glābēju glābšanas tehnoloģiju apgūšanai, Vadības ārsta, Šķirošanas ārsta un Evakuācijas ārsta cietušo šķirošanas prasmju apguvei un brigāžu personāla neatliekamās medicīniskās palīdzības sniegšanas profesionālo iemaņu pilnveidei, tika imitēts, organizēts un izvērtēts arī notikuma vietas valdības štāba (Taktiskās koordinēšanas grupas) darbs un pilnveidota starpresoru sadarbība un glābšanas darbu atbalsta koordinācija notikuma vietā dienestu pilnvaroto pārstāvju starpā?
12. Vai mācībās darbam notikuma Taktiskās koordinēšanas grupā tika piesaistīti Rīgas domes, VUGD un policijas (t.sk. municipālās policijas) vadības vai citu dienestu vadības pārstāvji, vai viņiem mācībās bija vienīgi novērotāju (viesu) statuss?
13. Vai šo mācību ietvaros tika iesaistīta Rīgas Dome un aktivizēts Rīgas pilsētas Civilās aizsardzības štābs un, vai NMPD nosūtīja savus pārstāvjus uz Rīgas domes Civilās aizsardzības komisiju?
14. Kas pašreiz ir NMPD pilnvarotie pārstāvji Rīgas domes Civilās aizsardzības komisijā (atbildei pievienot pilnvarojuma vēstules kopiju)?
15. Kāds bija mācību “Dzīvības cena” kopējais piešķirtais budžets?
16. Vai pēc mācībām “Dzīvības cena” un to analīzes tika izdoti un izplatīti kādi metodiskie materiāli (vai un kur tie pieejami elektroniskā veidā) un vai, pamatojoties uz secinājumiem, ir veikti precizējumi iekšējos vai ārējos normatīvajos aktos? Kad? Kādi?
17. Kas izvirzīja un iecēla Vadības ārstu Zolitūdes traģēdijas laikā? Vai tas tika nozīmēts atbilstoši NMPD apstiprinātajai kārtībai „Vadības ārsta nozīmēšanas kārtība notikuma vietā” (lūdzam pievienot atbildei rīkojuma kopiju par Vadības ārsta iecelšanu)? Vai NMPD Operatīvās vadības centrs izskatīja viņa aizvietošanu un notikuma vadības pārņemšanu no Rīgas reģionālā vadības centra? Kādēļ tas tika vai netika darīts?
18. Saskaņojot ar OVC vadītāju, uz notikuma vietu izbrauca Rīgas reģionālā vadības centra vadītājs. Kādēļ notikuma vietas Taktiskās koordinēšanas grupā viņš tika aizvietots?
19. NMPD 24.04.2015. vēstulē Nr.1-9/609, LR Saeimas Parlamentārās izmeklēšanas komisijai 8.lpp. norādīts: ”Notikuma vietā ierodas NMP dienesta direktors”. Atbilstoši kādai kārtībai un kādā statusā dienesta direktors ieradās notikuma vietā? Vai dienesta direktoram nebija pienākums veidot un koordinēt NMPD Ārkārtas vadības grupu?
20. Kura struktūrvienība un amatpersona NMPD bija atbildīga un cikos tika informētas slimnīcas par to, ka prognozējams liels (ļoti liels) skaits cietušo un slimnīcām jābūt gatavības režīmā (kādā), lai slimnīcas varētu sagatavoties liela skaita cietušo uzņemšanai un nodrošināt nepieciešamo ārstniecisko kapacitāti, gultas vietas un personālu?
21. Vai un cikos ĀVG pieņēma lēmumu par paaugstinātās gatavības režīma atcelšanu slimnīcām? Kura struktūrvienība un amatpersona NMPD bija atbildīga informēt slimnīcas par paaugstinātās gatavības režīma atcelšanu, vai tas tika veikts un vai veikts savlaicīgi? Kas un cikos to veica?
22. Kuras personas tika noteiktas par atbildīgo šķirošanas ārstu un kuras par atbildīgo ārstniecības personu par cietušo uzskaiti? Kādēļ tika pieļauts tas, ka netika ievērota NMPD apstiprinātā kārtība „Cietušo šķirošanas kārtību pirmsslimnīcas etapā katastrofās un ārkārtas medicīniskajās situācijās”? Kādēļ netika izmantotas cietušo šķirošanas kartes?



23. Komisija no NMPD pārstāves paskaidrojumiem 27.04.2015. parlamentārās izmeklēšanas komisijas sēdē neieguva nekādu pamatojumu tam, (tika minēts „cilvēciskais” faktors) kādēļ laikā, kad amatpersonu vadītajā reģionālā centrā ir jāorganizē papildus NMP brigāžu formēšana un komplektācija, NMPD Zemgales reģionālā centra vadība ieradās uz katastrofas vietu. Lūdzam sniegt paskaidrojumus, kas izsauca Zemgales reģionālā centra vadību uz notikuma vietu un kādu uzdevumu veikšanai tas tika darīts? Kad šīm amatpersonām tika dots uzdevums atgriezties Jelgavā savu tiešo uzdevumu pildīšanai dienestā izsludinātās paaugstinātas gatavības apstākļos, kad ir sasaukta NMPD ĀVG?
24. Cik savlaicīgi glābšanas darbu vadītājs sniedza informāciju Vadības ārstam par iespējami lielu bojāgājušo skaitu un, kad tika izvēlēta, norādīta un izveidota vieta mirušajiem? Ņemot vērā meteoroloģiskos apstākļus un lietu, kas pieprasīja (vai nepieprasīja) aprīkojumu (teltis, to apgaismojumu, līķu maisus u.c.) tiesu medicīniskās ekspertu darbības nodrošināšanai katastrofas vietā? Vai mirušo pārvietošanu apsardzi un atbalstu tiesu medicīnas ekspertiem policija nodrošināja pilnībā?
25. Kādēļ uz notikuma vietu (*MK 13.12.2011. noteikumi Nr. 948 p.31.2*) netika nosūtīta medicīniskā atbalsta vienība (*NMP dienestā izveidojama saskaņā ar Civilās aizsardzības likuma 25 (2) pantu un MK 28.09.2010. noteikumi Nr.910*)?
26. Vai tiešām NMPD dienesta mediķu pienākums pēc veiktās šķirošanas bija vēlreiz apskatīt arī katru bojāgājušo, apstiprinot nāvi (saskaņā ar NMPD vēstuli 24.04.2015.Nr.1-9/609, adresētu LR Saeimas Parlamentārās izmeklēšanas komisijai, 9.lpp.pēdējā rindkopa)? Kas un kādēļ NMPD dienesta mediķiem, notikuma vietā uzlika par pienākumu veikt tiesu medicīnas ekspertu pienākumus un apstiprināt nāvi, kāda medicīniskā dokumentācija par katru no šiem nāves faktiem tika noformēta?
27. Lūdzam iesniegt parlamentārās izmeklēšanas komisijai NMPD rīkojumu par Ārkārtas situācijas vadības grupu, tās personālsastāvu un ĀVG nolikumu, kā arī NMPD operatīvās ziņošanas ārkārtas medicīnas situāciju un to draudu gadījumā kārtību (ĀVG sasaukšana minēta LR Saeimas Parlamentārās izmeklēšanas komisijai 24.04.2015. adresētās vēstules Nr.1-9/609 8.lpp.).
28. Kura dienesta amatpersona, kam, kā un cikos deva uzdevumu sasaukt NMPD ĀVG? Kur tika noteikta ĀVG grupas darba vieta un kas šo darba vietu sagatavoja? Kam tika uzdots vadīt, un kas vadīja ĀVG? Vai ĀVG vadību periodiski, jeb patstāvīgi, pārņēma NMPD direktors?
29. Kuras NMPD struktūrvienības un kuras amatpersonas atbildībā bija organizēt un nodrošināt ĀVG locekļu apziņošanu? Kas apziņoja ĀVG locekļus? Kādā veidā notika apziņošana (telefoniski, elektroniski)? Cik katrs konkrētais ĀVG loceklis saņēma informāciju par ĀVG sasaukšanu? Cik katrs no viņiem ieradās NMPD?
30. Lūdzam iesniegt ĀVG pienākumu, uzdevumu, veicamo funkciju sadali katastrofas seku pārvaldīšanā, kā arī ĀVG darba stenogrammas (vai protokolus) par visu ĀVG darbības laiku Zolitūdes traģēdijas seku likvidācijā.
31. Lūdzam iesniegt visu ĀVG apstiprināto NMPD informāciju plašsaziņas līdzekļiem, norādot cik, kādām ziņu aģentūrām, ziņu portāliem un masu medijiem katra no tām tika nosūtīta.
32. Lūdzam iesniegt visu Ārlietu ministrijai oficiāli nosūtīto (sniegto) informāciju (norādot informācijas sniegšanas laiku par katru gadījumu), kad traumas dēļ no notikuma vietas bija neatliekami stacionēts vai gājis bojā ārzemnieks (*MK 13.12.2011. noteikumi Nr. 948 p.31.8*).

33. Lūdzam sniegt paskaidrojumu un pamatojumu, kādēļ dienests nenorīkoja atbildīgo personu notikuma vietā sadarbības koordinēšanai ar plašsaziņas līdzekļiem?
34. NMPD komisijai iesūtītajā informācijā un Ārkārtas situāciju vadības shēmā par rīcību Zolitūdes traģēdijā un arī dienesta prezentācijā, pie NMPD ĀVG tika veidota Krīzes komunikācijas grupa. Lūdzam sniegt ziņas, kas vadīja Krīzes komunikāciju grupu, kāda ir grupas vadošā speciālista sagatavotība krīzes komunikācijā, cik speciālisti un kas vēl bija iekļauts šīs grupas sastāvā? Kas un kādus speciālistus piesaistīja un deleģēja šajā grupā, un vai šajā grupā bija piesaistīts un darbojās arī attiecīgas sagatavotības psihologs?
35. Kādēļ NMPD mājaslapā visu glābšanas darbu veikšanas laiku netika ievietota nekāda informācija par negadījumu (t.sk. izsūtītās preses relīzes) un kādēļ nebija pieejama un ievietota informācija par NMPD izveidotajiem informatīvo tālrunu numuriem? Kas bija aizlēdzis šādu informāciju ievietot? Vai šāda informācija tika nosūtīta ievietošanai Veselības ministrijas mājas lapā (ja jā, atbildei lūdzam pievienot nosūtīto informāciju, kas apstiprina šo atbildi)?
36. Kādēļ, saskaņā ar NMPD vēstuli 24.04.2015.Nr.1-9/609, adresētu LR Saeimas Parlamentārās izmeklēšanas komisijai, 3.attēlā (shēmā) “Reģionālie centri” un „Specializētais medicīnas centrs” ārkārtas situācijā nav pakļauts vienotai vadībai - “Operatīvās vadības centram”, tādejādi fragmentējot un būtiski apgrūtinot operatīvo vadību un informācijas apmaiņu dienestā?
37. Vai NMPD Dispečeru vadības sistēmā reģistrēja visus Zolitūdes traģēdijā cietušos un bojāgājušos?
38. Ja cietušo un bojāgājušo reģistrācija Dispečeru vadības sistēmā notika un tika pārtraukta, lūdzu sniegt skaidrojumu, kad un, pamatojoties uz kādu (iekšējo/ārējo) normatīvo aktu pamata, šī reģistrācija tika pārtraukta?
39. Vai NMPD vadība par saspringto darbu novērtēja arī OVC vadības, OVC ārstu un vidējā personāla, kas nodrošināja ārkārtas situācijas glābšanas darbu un to seku koordināciju, darba ieguldījumu? Vai OVC personāls saņēma paveiktā darba novērtējumu un cieņas apliecinājumu un tika prēmēts (sk. OVC darba novērtējumu NMPD vēstulē 24.04.2015.Nr.1-9/609, adresētu LR Saeimas Parlamentārās izmeklēšanas komisijai, 9.lpp. un 13.-14.lpp. kur sniegtas ziņas par OVC lielo darba apjomu traģēdijas seku likvidēšanā)?

Lai sabiedrība būtu informēta par savām tiesībām, komisija aicina NMPD mājas lapā publicēt iekšējos normatīvos aktus un citus svarīgus dokumentus, kas attiecas uz pacientu tiesību aizsardzību un ar to realizāciju saistītajām darbībām.

Jau iepriekš pateicamies par sniegtajām atbildēm uz komisijas locekļu un ekspertu jautājumiem!

komisijas priekšsēdētājs

R.Balodis

Sagatavotājs:  
Sandra Notruma  
[sandra.notruma@saeima.lv](mailto:sandra.notruma@saeima.lv)  
<http://zolitude.saeima.lv>